

opusdei.org

Rad i obitelj

Pomiriti radne i obiteljske obveze nije uvijek jednostavno. Možemo mnogo naučiti od Svete Obitelji, kako nas ovaj novi članak u nizu o posvećivanju posla podsjeća.

30.04.2023.

„Rad je temelj za izgradnju obiteljskog života, koja je prirodno pravo i nešto na što je čovječanstvo pozvano. Ove dvije sfere vrijednosti – jedna povezana s poslom i druga koja je posljedica obiteljske naravi ljudskog života – moraju biti

ispravno ujedinjene i moraju
ispravno prožimati jedna drugu.“[1]

Usklađivanje zahtjeva obiteljskog
zvanja s profesionalnim zvanjem nije
uvijek lagano, ali je sastavni dio
napora za živjeti „jedinstvo života.“
Ljubav prema Bogu je ono što osobi
daje jedinstvo; ona unosi red u naše
srce i uči nas ispravnim prioritetima.
Ovi prioriteti uključuju težnju da
uvijek stavljamo dobro osobe iznad
drugih interesa, gledajući na naš
posao kao služenje, kao izraz
milosrđa – i da živimo milosrđe na
uređen način, počevši s onima koje je
Bog najizravnije povjerio našoj brizi.

Obiteljski i profesionalni život
uzajamno se podupiru. Rad, kako
unutar tako i izvan domaćinstva, „je
stanje koje omogućava osnivanje
obitelji.“ Prije svega, zato jer obitelj
„zahtjeva sredstva za uzdržavanje
koja čovjek najčešće stječe
radom.“[2]

Za postizanje ciljeva obitelji nužan je rad. „Rad i poduzetnost također utječu na cjelokupni proces obrazovanja u obitelji, iz samog razloga što svi „postaju ljudskim bićima“ kroz, između ostalog, rad; a postajanje ljudskim bićem upravo je glavna svrha cijelog procesa obrazovanja.“[3]

Sveta Obitelj pokazuje nam kako uskladiti ova dva područja u našem životu. Sv. Josemaria nas je učio lekcijama koje je on naučio od naše Gospe i sv. Josipa. Svojim radom oni su pružili Isusu dom u kojem je mogao rasti i sazrijevati.

Primjer iz Nazareta duboko je obilježio dušu osnivača Opusa Dei. On ga je vidio kao školu služenja gdje „nitko nije zadržavao ništa za sebe. Tamo ne čujemo ništa o *mojem* ugledu, *mojem* vremenu, *mojem* poslu, *mojim* idejama, *mojim* željama, *mojem* novcu. Tamo je sve stavljeno

u službu Božje prekrasne pustolovine s čovječanstvom – Otkupljenja.“

Oponašati sv. Josipa

„Primjetite kako se Josip ponaša prema Mariji i Isusu da bi slijedio zapovjed Oca i nadahnuće Duha Svetoga. Odriče se cijelog svog bića i stavlja svoj život trgovca u Božju službu. Josip, stvorenje, hrani Stvoritelja; ponizan zanatlija, posvećuje svoj profesionalan rad – nešto što su kršćani stoljećima zaboravili raditi, a na što ih je Opus Dei došao još jednom podsjetiti. Daje Bogu svoj život. Nudi mu ljubav u svom srcu i nježnost svoje brižnosti; u njegovu službu stavlja snagu svoje mišice. Daje sve što jest i što može učiniti: uobičajeni svakodnevní život koji je dio njegovog položaja u životu.“[5]

Sv. Josip radio je u službi Sina Božjeg i njegove Majke. Ne znamo točno

kakve je rukotvorine izrađivao, niti smo pronašli ijedan predmet s njegovim potpisom. Ali znamo tko su bili prvi korisnici njegovih sati umarajućeg rada: naša Gospa i naš Gospodin Isus Krist. Čovještvo našeg Gospodina, predano patnjama mnogo godina kasnije kako bi nas se spasilo, je uistinu imalo ljudske potrebe. Isus je rastao i razvijao se samo uz zaštitu svojih roditelja. On je „trebao“ Josipov rad.

Rad sv. Josipa predivan je primjer božanske i ljudske pustolovine Otkupljenja. Njegov trud stavljen je u službu većine materijalnih potreba Otkupiteljevog Presvetog Čovještva. Josip je poučio Božanskog Majstora svome zanatu; svojim radom uzdržavao je Gospodara cijelog Stvorenja. Na povratku kući poslije napornog radnog dana nije si dozvolio biti nadvladan umorom jer nije želio uskratiti Sinu Božjem brigu i pozornost ljudskog oca.

Sv. Josip postigao je počasno mjesto u povijesti spasenja posvećujući svoj život svojoj Obitelji. Zahtjevi koje su mu njegove odgovornosti kao glave obitelji nametale (iznenadna putovanja i promjene domaćinstva, sa svim opasnostima i teškoćama koje uključuju), umjesto da umanjuju važnost njegovog posla, beskonačno je obogaćuju. Rad sv. Josipa, poput onoga naše Gospe, prepunja se s transcendencijom i vječnošću.

Koja velika lekcija za nas koji si lako dozvoljavamo biti vođeni željom za osobnom potvrdom i ljudskom slavom u našem poslu! Josipova slava bila je gledati Isusa kako raste u mudrosti i godinama, **[6]** i da služi našoj Gospi. Dugi sati teškog rada svetog Patrijarha bili su obogaćeni dvama licima. Njegovi naponi nisu bili usmjereni na opipljivi proizvod, bez obzira kako dobro napravljen. Radije, njegov posao je za njega bio

put za rasti u ljubavi prema Sinu Božjem i njegovoj Majci.

Bog je i nama dao mogućnost otkriti ga i ljubiti, služeći onima koji su nam najbliži kroz naše različite profesionalne pothvate. Mnogi ljudi stavljaju fotografije svojih voljenih ili druge ljudske podsjetnike na svoj stol ili radno mjesto; ovo pomaže dati značenje njihovom trudu, podsjećajući ih da je njihov rad vrijedan i da nisu sami. Ako nedostaje ljubavi; ako obitelj, sve duše, i u konačnici, Bog, osobi ne uspiju dati značenje radu, srce traži zamjenu u vidu taštine i težnje za uspjehom ili društvenim ugledom.

Tužno je vidjeti ljude koji su u nutrini podijeljeni. Oni mnogo pate, nepotrebno. Pokušavaju žonglirati s mnoštvom obveza koje se u konačnici pokažu nemogućima za uskladiti. Jer ono čega im nedostaje nije vrijeme, već uređeno i

zaljubljeno srce. Obiteljske obveze im se čine kao prepreka za profesionalni rast. Htjeli bi biti dobri prijatelji, ali nalaze svoju glavu i srce zatvorene za druge.

Primjer sv. Josipa svima nam može u ovome pomoći. Njegova briga za Svetu Obitelj i njegovi sati truda u radionici nisu odvojeni životi već jedna stvarnost. On je radeći brinuo za Mariju i svojim svakodnevnim naporom iskazivao ljubav prema Isusu, u potpuno dosljednom životu.

Hitan apostolat

„Trebamo pamtit i ponavljati da obitelj čini jednu od najvažnijih referentnih točaka za oblikovanje društvenog i etičkog reda ljudskog rada... Zapravo, obitelj je istovremeno *zajednica omogućena radom* i *prva škola rada* unutar doma za svaku osobu.“[7]

Suočeni smo s predivnim izazovom obnove središnje uloge koju bi obitelj trebala imati u životima ljudi i svijetu rada. Ovaj izazov ima više strana. Prije svega, pridavanje ispravne vrijednosti, kako u pogledu prestiža tako i praktične pomoći, zanimanjima najbliže povezanima intrinzičnim ciljevima obitelji. Ovi uključuju zadatke u domaćinstvu, posao obrazovanja, posebice u djetetovim ranijim godinama, uz različite načine suradnje (koji nikada ne mogu biti zamjena za obiteljske dužnosti) u pružanju pomoći starijima i bolesnima.

Drugi hitan izazov je potreba sprječavanja, koliko je moguće, da zahtjevi na poslu budu povodom ozbiljnih napetosti u obitelji ili postanu prepreka za ispunjavanje obveza u domu. Takve situacije su poprilično česte: nedovoljne plaće koje otežavaju normalan rast i razvoj obitelji; rasporedi koji uvelike

ograničavaju prisutnost oca ili majke u domu; preprjeke velikodušnom stavu, otvorenom životu, za mnoge žene koje se žele posvetiti svojoj obitelji na način usklađen sa zanimanjem izvan doma.

Štoviše, ne smijemo zaboraviti da sadašnja toliko raširena i zahtjevna konkurencija na radnom mjestu posebice pogađa mlade profesionalce, koji često moraju uskladiti svoju predanost obitelji sa zahtjevnim teretom svoga posla. Ova situacija često uključuje radne rasporede koji su izrazito zahtjevni i plaće koje nisu onoliko velikodušne koliko bi čovjek htio da se mirno može suočiti s izazovima osnivanja obitelji.

Želja za napretkom u vlastitom zanimanju često uključuje zahtjev za više predanosti, više dostupnosti, više putovanja. Naravno, život je složen i zahtjevan; i agresivna

atmosfera koju se može naći na radnom mjestu često otežava pronalazak sklada između obiteljskog i profesionalnog života. Poricati ovo značilo bi zatvarati oči pred stvarnošću; ali isto tako, prihvaćati kao nešto nerješivo ne bi bila ispravna reakcija djeteta Božjeg. Trebamo tražiti od našeg Gospodina jakost za moći reći ne određenim „zahtjevima“ na poslu, i ne dopustiti sebi uvući se u nešto što nije više od sredstva.

Imamo svu božansku pomoć koja nam je potrebna za promijeniti svijet, kulturu, društvo: za promijeniti svoje vlastito srce. Ali bi trebali najprije ispuniti svoje srce nadom, božanskim darom, jer naš Gospodin može učiniti sve stvari. Ako u svoje srce utisnemo primjer služenja, samoodricanja, autentičnog i određenog sebedarja iskazanog u obitelji iz Nazareta, naučit ćemo kako pronaći vremena za svoju obitelj, za

svoj razgovor s Bogom, naše istinsko blago. Jer tajna ujedinjenog života jest posjedovanje srca ispunjenog ljubavlju, ljubavlju koja osvjetljava svaki kutak našeg dana, čak i kada je oblačno i sivo.

Izazov je velik, a apostolski zadatak hitan. „U državnom životu dvije su stvari koje su uistinu nužne: zakoni koji se tiču braka i zakoni koji se tiču obrazovanja. U ovim područjima djeca Božja moraju čvrsto stajati i boriti se s čvrsto i pošteno, na dobrobit cijelog čovječanstva.“**[8]**

Društvo koje ne štiti obitelj, možda uz lažnu ispriku tehnološkog i ekonomskog napretka, zapravo ubrzava vlastito uništenje. Bez zdravih obitelji civilizacija se urušava; društveni red se počinje raspadati i postaje ustajao, čak i u ekonomskom pogledu. Crkva se nikada ne umara podsjećati nas na

ovo. Kršćanske obitelji pozvane su hrabro štiti ljepotu i istinu obitelji.

Podržavanje i njegovanje svih vrijednosti sadržanih u obitelji današnji je prioritet u zadaći Crkve. Moralna kvaliteta društva ovisi o moralnom blagostanju obitelji koje ga sačinjavaju. Obitelji koje propuste poučiti svoju djecu važnosti pravde i služenja drugima potkapaju istinsko značenje rada. Štoviše, djeca će imati teškoća u odgovaranju s velikodušnošću na božanski poziv ako njihova osobnost nije dovoljno sazrela u kršćanskim krjepostima unutar obiteljskog okruženja.

Generacije koje će preuzeti odgovornost u budućnosti ovisit će o duhovnim i moralnim resursima koje primaju danas, prvenstveno u srcu svojih obitelji. Društvena transcendencija onoga što se odvija u malenoj zajednici svake obitelji je neprocjenjiva. Sreća mnogih ljudi je

u igri. Vrijedi zaobiljno uzeti ovaj ogroman apostolski zadatak, ne štedeći truda i započinjući s vlastitom obitelji.

„Djeco moja, nasred ulice, nasred svijeta, moramo uvijek težiti stvoriti bazen čiste vode oko nas tako da druge ribe mogu doći pridružiti nam se. Tada ćemo zajednički povećati veličinu bazena, pročišćujući rijeku i obnavljajući kvalitetu morske vode.“[9]

Na ovaj način je Crkva započela, i mi kršćani moramo djelovati na isti način, odlučno nastojeći dovesti Kristovu atmosferu društvu oko nas. Moje kćeri i sinovi, trud koji ulažete za gajiti duboko kršćanski ton u svojim domovima i u obrazovanju svoje djece, učinit će vaše obitelji žarišnim točkama kršćanskog života, bazene čiste vode koji će utjecati na mnoge druge obitelji, i također pomoći procvatu zvanja. [10]

Javier Lopez Diaz

Fusnote:

[1] sv. Ivan Pavao II, Enc. *Laborem exercens*, 14. rujna 1981., br. 10

[2] *Isto.*

[3] *Isto.*

[4] Sv. Josemaria, *Pismo*, 14. veljače 1974., br. 3

[5] Sv. Josemaria, meditacija „Sv. Josip, naš Otac i Gospodin,“ 19. ožujka 1968.

[6] Usp. *Lk* 2, 52

[7] sv. Ivan Pavao II, Enc. *Laborem exercens*, 14. rujna 1981., br. 10

[8] Sv. Josemaria, *Kovačnica*, 104

[9] Sv. Josemaria, Bilješke sa susreta, 20. svibnja 1973.

[10] Biskup Javier Echevarria, *Pismo*,
28. studenog 2002., 11-12

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
hr-hr/article/rad-i-obitelj/](https://opusdei.org/hr-hr/article/rad-i-obitelj/) (4.04.2025.)